

ЗАСОБИ ТАРИФНОГО РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРІ ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА

А. О. СТАРОСТИНА, студентка 4 курсу каф. ТіГГ, ФМ

*Харківський національний університет міського господарства
імені О. М. Бекетова, м. Харків*

Основою фінансування об'єктів ЖКГ та їх модернізації є тарифи. Саме тому обґрунтована тарифна політика є одним з основних чинників створення ринкових умов для діяльності суб'єктів підприємництва і є одним з найскладніших питань у сфері ЖКГ. Внаслідок недосконалої тарифної політики спостерігається динаміка постійного погіршення фінансово-економічного стану підприємств ЖКГ.

Наявна законодавча та нормативна база у житлово-комунальній сфері недостатня і недосконала, не забезпечує правових засад реформування житлово-комунального господарства, взаємовідносин підприємств і організацій галузі та споживачів послуг. Борги і збитки є повсякденною реальністю підприємств житлово-комунальної сфери. Причиною збитковості є те, що тарифи на більшість житлово-комунальних послуг переглядаються несвоєчасно, тому реальна собівартість цих послуг може бути значно вищою.

Підприємства житлово-комунального господарства не мають вагомих економічних стимулів до оптимізації структури тарифів і зниження нерациональних витрат матеріально-технічних ресурсів. Через постійну нестачу власних оборотних коштів підприємства житлово-комунального господарства не можуть утримувати належним чином основні засоби, у повному обсязі проводити їх поточний і капітальний ремонт, своєчасно виплачувати заробітну плату, здійснювати розрахунки за використані енергоносії та внески до бюджетів усіх рівнів. Це свідчить про наявність системної кризи в житлово-комунальній галузі та необхідність прискорення проведення житлово-комунальної реформи і переходу до роботи в ринкових умовах.

Для реформування системи регулювання тарифів ЖКГ необхідно виконання наступних завдань:

1) надання в оренду окремих основних і допоміжних підрозділів житлово-комунальних підприємств та об'єктів;

2) підтримка приватних і колективних тепло сервісних підприємств, які впроваджують автономне енергозберігаюче обладнання як альтернативу існуючим централізованим системам теплопостачання;

3) формування органами місцевого самоврядування замовлень на послуги і програм розвитку об'єктів житлово-комунального призначення (обсяг послуг для населення, бюджетних установ, господарюючих суб'єктів, розвиток систем тепло-, водопостачання, водовідведення та інше);

4) організація системи розрахунків за використані ресурси і спожиті послуги на основі договорів (угод), а також застосування економічних санкцій за порушення договірних зобов'язань;

5) залучення організацій різних форм власності для надання житлово-комунальних послуг на конкурсній (тендерній) основі;

6) забезпечення ліквідації заборгованості минулих років за спожиті комунальні послуги підприємствами комунальної власності, що фінансуються з бюджетів усіх рівнів;

7) введення щоквартального перерахунку тарифів з метою їх коригування відповідно до зростання витрат на надання послуг.

Такі заходи сприятимуть встановленню ринкових відносин у сфері регулювання тарифів на житлово-комунальні послуги та формування тарифів на конкурентній основі. Сприятимуть підвищенню ефективності та надійності функціонування житлово-комунальних систем життєзабезпечення населення, поліпшення якості житлово-комунальних послуг з одночасним зниженням нераціональних витрат.

ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ТАРИФІВ НА ПІДПРИЄМСТВАХ ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА

Н. В. ЧЕРНОФОСТЕНКО, студентка 4 курсу факультету ЕіП

*Харківський національний університет міського господарства
імені О. М. Бекетова, м. Харків*

Природна монополія – це стан товарного ринку, при якому задоволення попиту на цьому ринку більш ефективно при умові відсутності конкуренції у результаті технічних особливостей товару.

Природні монополісти мають за правило завищувати ціну на продукцію, роботи чи послуги за неможливістю відмовитися від використання цієї послуги. Тому чітко встає проблема можливості регулювання цінової політики підприємств у сфері житлово-комунального господарства.

Держава чітко регулює встановлення тарифу на житлово-комунальні послуги в усіх регіонах країни, кожного сезону чи при зміні тарифу видаючи укази з чітким зазначенням зміни тарифу в кожній з областей та загалом. Урахування усіх факторів, беручи до уваги можливу різницю з виробництва продукції, робіт чи послуг у різних регіонах. Також враховується кількість населення міста та області, ВВП у даному регіоні та інші фактори. Підприємствам чітко вказуються тарифи та границі до їх зміни. Але держава не враховує при цьому, що підприємство при таких обмеженнях не має можливості отримання прибутку, тому вони усі потерпають від постійних збитків, коли обіцяні повернені кошти не надходять до бюджету підприємства та змушують брати великі кредити, аби задовольнити попит покупців даної послуги.

Існує можливість зміни тарифу для окремих підприємств, але для цього потрібно урахувати усі три стадії затвердження або зміни тарифу. У першу чергу рішення ухвалює верховна рада України, видаючи указ про зміну цінової